

BIJLAGE III

De Oude Kerk als cultureel religieus centrum

Inleiding

De Oude Kerk wordt nu gebruikt voor zowel vieringen als culturele activiteiten. Beschreven worden de mogelijkheden om deze te laten functioneren als (zelfstandig) cultureel-religieus centrum.

In 2015 werden in De Oude Kerk de volgende culturele en religieuze activiteiten (vrijwel alle op zaterdagavond of op zondag) georganiseerd:

Vanuit de Stichting Kerk en Cultuur

I	zomeropenstelling:	a. zomerconcerten
		b. kunstexpositie
II	-	5 concerten in de vocale serie;
	-	Kunstexpositie in de 40-dagen-tijd;

Buiten de Stichting Kerk en Cultuur:

III	-	zondagse avondmuziek;
	-	lezing;
	-	poëzievesper;
	-	5 x bijeenkomsten Oriëns;

De financiering van eigen activiteiten vindt grotendeels plaats uit entreegelden, voor specificatie zie bijlage. Derden huren het gebouw, inclusief beheerdertoezicht, op uurbasis en innen de entreegelden zelf. In 2015 waren er vijf concerten.

Omgevingsanalyse

In Soest en naaste omgeving worden op verschillende locaties concerten gegeven of zijn er andere culturele activiteiten in concurrentie met de Oude Kerk. Zij vinden voor het overgrote deel plaats op zaterdag of zondag :

- 1x per maand klassiek concert van Stichting Eemland in Hotel Royal Parc;
- 1x per maand zondagmiddagconcert in de Open Hof;
- 1x per maand klassiek concert in Baarn(Kasteel Groeneveld/witte Kerkje);
- weekendconcerten in Artishock;
- gevarieerde activiteiten in Herman van Veen Art Centre;
- aanbod van lokale theaters Idea en de Speeldoos (Baarn).

De concerten in de Open hof worden voornamelijk gefinancierd uit entreegelden. Bij de andere concerten is er een combinatie van entreegelden, subsidies door cultuurfondsen en lokale overheden, van sponsoring of van andere vormen, zoals gratis huur. Ruime inzetmogelijkheden van vrijwilligers is bij al deze culturele organisaties een voorwaarde voor bestaan. De meeste locaties hebben aanzienlijk betere voorzieningen dan De Oude Kerk, met name wat betreft catering.

Daarnaast liggen steden als bijvoorbeeld Utrecht, Amsterdam en Amersfoort met een uitgebreid cultureel aanbod op hoog niveau op een goed te bereizen afstand.

Financiën

De totale jaarlijkse exploitatielasten van de Oude Kerk zijn -voorlopig- geraamd op gemiddeld ca. € 25.000, inclusief de orgels. Wanneer daarvan worden afgetrokken de rijkssubsidie voor onderhoud (€ 4.500) en de lagere energiekosten bij het vervallen als vierplek (ca. € 2.500, ook bij het niet gebruiken moet er gestookt worden),

dan blijft € 18.000 over als kosten, die doorberekend zouden moeten worden in de vorm van huur aan een op te richten stichting voor cultureel religieuze activiteiten.

Met dit huurbedrag is een exploitatiebegroting opgesteld met de informatie uit de concept-jaarrekening 2015 van de Oude Kerk en het fonds voor culturele activiteiten. De inkomsten en kosten bij verhuur voor rouw- en trouwdiensten zijn hier eveneens in meegenomen.

Exploitatie-opzet cultureel religieus centrum (in euro)

Baten

Inkomsten uit religieus culturele activiteiten Oude Kerk	5.500	
Verhuur aan derden voor culturele activiteiten	1.700	
Verhuur voor rouw- en trouwdiensten voor leden Oude Kerk	3.700	
Verhuur voor rouw- en trouwdiensten niet-leden Oude Kerk	<u>9.900</u>	
Totaal baten		20.800

Lasten

Kosten religieus culturele activiteiten	5.600	
Huur	18.000	
Beheerder (vrijwilliger)	1.500	
Schoonmaak- en energiekosten	6.200	
Bestuur en publiciteit	<u>1.000</u>	
		<u>32.300</u> -/-
SALDO		11.500 -/-

Bij een geraamd negatief saldo van ruim € 11.000 is de uitgangspositie voor een zelfstandig cultureel religieus centrum niet florissant.

Personeel

De raming van baten en lasten gaat uit van een opzet met uitsluitend vrijwilligers. Op dit moment zijn er ongeveer 50 vrijwilligers actief rondom de huidige activiteiten en 10 voor onderhoud van de tuin; allen leden van de wijkgemeente Oude Kerk. Bij vorming van een stichting zullen voor bestuur, publiciteit e.d. nog meer vrijwilligers gezocht moeten worden, in totaal naar schatting 65 vrijwilligers.

Een belangrijk risico is het kunnen behouden van dit grote aantal vrijwilligers. Zij vinden nu hun binding in het gegroeide verband tussen kerkgebouw, cantorij, orgel en eredienst. Bij het ontbreken van vieringen in de Oude Kerk valt een deel van dit verband weg.

Het is niet op voorhand uit te sluiten dat voldoende andere leden van PGS of cultuurliefhebbers gevonden kunnen worden om hun plaats in te nemen. Maar er is wel behoorlijk wat concurrentie op het culturele vlak in Soest.

Daarenboven is het niet aannemelijk dat met name voor de verzorging van rouw- en trouwdiensten kan worden volstaan met uitsluitend de inzet van vrijwilligers. Het karakter van dit soort diensten en de organisatie daaromheen vereist feitelijk de inzet van een professionele kracht. Uitgaande van één tot twee van dit soort diensten per week lijkt een benodigde inzet ad (gemiddeld) ca. 14 – 16 uur per week minimaal. De hiermee verband houdende (personele) kosten bedragen naar verwachting ca. € 20.000 - € 25.000 per jaar, met welk bedrag de exploitatie verder wordt belast.

Kansen en risico's

Mogelijkheden om meer middelen te verwerven zijn sponsorgelden, subsidies, donaties, meer rouw- en trouwdiensten en tariefverhogingen. Extra inkomsten uit nieuwe culturele activiteiten (o.a. nieuwe orgel) die de kosten overtreffen, zijn moeilijk te vinden; wel verhoogt dit de potentie voor meer subsidies en sponsoring.

Het verwerven van sponsorgelden is door de concurrentie in Soest op cultuurgebied en de algemeen economische situatie bijzonder lastig. Subsidies verkrijgen van cultuurfondsen zal inzet vragen van deskundigen met een netwerk en ervaring in deze sector en een lange adem .

De perspectieven voor rouw- en trouwdiensten zijn gunstiger door goede contacten met een uitbater en de uitstraling van het gebouw. De externe vraag is stijgend en bij sluiting van een andere PGS- kerk kan ook de vraag van kerkleden toenemen. Elke dienst levert netto ongeveer € 350 op, vraag is echter of nog meer vrijwilligers gevonden kunnen worden. Wanneer dat zou lukken is een extra netto- opbrengst per jaar oplopend naar € 3.000 tot € 4.000 realistisch.

Samenvatting / conclusie

Een kostendekkende exploitatie van DOK als (uitsluitend) religieus / cultureel centrum zal, gegeven de lokale situatie en de mogelijkheden en beperkingen van het gebouw, zeker geen eenvoudige opgave zijn. Vooralsnog wordt op basis van historische gegevens een exploitatietekort voorzien van ca. € 11.500 op deze activiteiten, indien de kosten van het kerkgebouw volledig in de exploitatie worden meegenomen. Indien ook wordt uitgegaan van de (parttime) inzet van een professioneel beheerder, hetgeen eigenlijk wel een vereiste is, loopt dit tekort verder op tot een bedrag ad € 30.000 tot € 35.000 per jaar.

De exploiterende rechtspersoon, of dit nu de PGS zelf is of een hiervoor in het leven te roepen zelfstandige stichting, zal voor een kostendekkende exploitatie in sterke mate zijn aangewezen op andere inkomstenbronnen, zoals subsidies, donaties / giften en sponsoring. In de gemeente Soest is in dit verband al wel veel (cultureel) aanbod dat reeds een beroep doet op deze fondsen.

Wellicht dat op langere termijn daadwerkelijk een kostendekkende exploitatie tot stand kan worden gebracht. Voor de korte termijn valt dit echter niet te verwachten.

Daarbij valt tenslotte nog op te merken dat de exploitatie van DOK als religieus / cultureel centrum een forse inzet van vrijwilligers zal vragen voor bestuur, beheer en uitvoerende activiteiten. Het is niet te verwachten dat het benodigde aantal vrijwilligers (uitsluitend) in kerkelijke kring kan worden gevonden. Temeer daar de directe binding met het kerkgebouw, in geval van exploitatie als (uitsluitend) religieus / cultureel centrum, ontbreekt of op zijn minste sterk zal zijn verminderd.

Bijlage: Kostenplaatje van 'eigen culturele activiteiten'
 Uit Stichting Kerk en Cultuur

I Zomeropenstelling			
a.	6 zomerconcerten:		
	kosten:	inhuren musici 6 x € 315,-	€ 1.890,00
	baten:	entreegelden	€ 2.532,00
	saldo		+ € 642,00
b.	kunstexpositie:		
	kosten:	inzet circa 40 vrijwilligers	€ 0,00
		inhuren kunst	€ 0,00
		kerkhuur	€ 100,00
	baten:	15 % van opbrengst verkochte schilderijen	€ 337,50
	saldo		+ € 237,50
c.	algemeen		
	kosten:	divers (materialen, drukwerk, opening)	€ 510,00
		afdrachten (aan kunstenaar en Orgelfonds)	€ 262,00
	baten:	kasopbrengst (verkoop kunstkaarten en -kaarsen fakkelssets, CD's, brochures)	€ 435,00
		donatie	€ 160,00
	saldo		- € 177,00
II Vijf concerten (vocale serie) en expositie (in 40-dagen-tijd):			
	kosten:	concerten	€ 760,00
		expositie	€ 346,00
	baten:	concerten	€ 642,00
		expositie	€ 223,00
		donaties	€ 235,00
	saldo		- € 6,00

			+ € 696,50
Culturele activiteiten buiten de Stichting Kerk en Cultuur om:			
III Activiteiten (zondagse avondmuziek, lezing, poëzievesper, Oriëns)			
	kosten:	avondmuziek	€ 1.250,00
		lezing	€ 60,00
		poëzievesper	€ 400,00
	baten:	avondmuziek	€ 527,35
		lezing	€ 153,90
		poëzievesper	€ 250,62
			-----
	saldo		- € 778,00

TOTAAL			- € 81,50